

holdt Altergang i Ugens Løb paa Sogne- dagene uden at holde Prædiken. Nu have vi faaet at vide — jeg antager efter Bisp- raadets Foraudledning — ved en kongelig Re- solution af 17de August 1888, at vi kunne faa Lov til at holde Altergang paa Sogne- dage uden at holde Prædiken. Vi have jo nu — jeg mener vi Præster i al Almindelighed — holdt Altergang utallige Gange om Sognedagene uden at holde Prædiken, saa vi bleve maasse ikke saa stærkt imponerede, som man skulde vente, af dette, at vi nu kunne faa Tilladelse til det. Det var nu en Ting, men en anden Ting er, at der er an- dre Tilfælde, hvor man nok maa holde Alter- gang, men hvor man derimod ikke maa holde Prædiken, det er ifølge Loven af 25de Marts 1872, naar en Præst har Sognebaandsløjere i et Sogn; da have vedkommende Sogne- baandsløjere Ret til at faa den Præst, de have løst Sognebaand til, ind i deres Sogne- kirke for, som § 5 i den omtalte Lov med- deler, der at foretage Barnebaab, Brude- vielse og holde Skriftemaal og Altergang; men det fortolkes saaledes og forstaaes ganske naturligt saaledes efter Ordene, at der maa Præsten ikke prædike, der maa han kun holde Altergang, men ikke prædike. Altsaa, i og for sig efter Bogstaven indfører jo den kongelige Resolution af 17de August 1888 noget nyt, idet den giver en eventuel Tilladelse til at holde Altergang uden Prædiken. Det har altsaa været det bestaaende, i alt Fald formelt det bestaaende, indtil 1888, at man skulde i sin egen Sognekirke holde Altergang sammen med Prædiken, men naar man kom i sine Sognebaandsløjeres Kirke, maatte man ikke prædike, men skulde holde Altergang uden Prædiken. Det har jeg anført for at vise, at man staar inde i temmelig menings- løse Tilstande, og jeg tror ikke, at det ærede kirkelige Raad, eller Bisperraadet vil jeg hel- lere falde det, det svarer mere til Virkelig- heden, har været ganske heldigt i sit Ar- bejde for at bringe Klarhed til Veje i de temmelig dunkle Spørgsmaal. Jeg ved ganske vist — thi hver skal have den Ret, som tilkommer ham — at det ærede Bisp- raad i et bestemt Punkt har foranlediget en fristudet Bestemmelse, og det er den om Præ- sternes Selvkommunion. Det er bekendtgjort ved Cirkulære af 20de September 1886. Men jeg tror samtidig, at Bestemmelserne derom ere affattede saaledes, at vel næppe nogen Præst i Danmark retter sig eller kan rette sig efter, hvad der er bestemt i Cirkulæret.

Altsaa, jeg er enig med den ærede For- slagsstiller i, at der kunde ønskes større Fri- hed for Kirken og ogsaa mere Klarhed over

Bestemmelserne, som de nu ere. Hvorvidt en væsentlig Mangel er afhjulpen ved det foreliggende Lovforslag, hvis det bliver til Lov, skal jeg ikke udtale mig noget videre om. Det er jo allerede nu saaledes, at Læg- folk kunne tale i Kirkerne. Ifølge § 11 i Loven af 25de Marts 1872, og saaledes som den Paragraf er fortolket gentagne Gange af Kultusministeriet, ogsaa af den nuværende højtærede Minister, maa Lægfolk faa Ordet i Kirkerne med Tilladelse af Sognepræsten og i visse Tilfælde med Tilladelse af Sogne- præsten og af den Præst, som Sognepræsten har overladt Kirken, og det har for mig temmelig lidt at betyde, om vedkommende Lægmand taler fra Kordøren, altsaa fra Kirkegulvet, eller fra Prædikestolen. Jeg kan godt se, at der er noget forældet i Be- stemmelserne om, at kun de og de maa tale fra Prædikestolen, men det er for mig af temmelig uvæsentlig Betydning. Det kan jo endog gaa saaledes til, at efter den nu- gældende Lovgivning kan en Lægmand — ja, det tør jeg dog ikke sige, men der er i alt Fald Mulighed derfor — komme til at tale i Kirken uden vedkommende Sognepræsts Tilladelse. Kirken kan jo blive overladt en anden Præst, selv om Sognepræsten mod- sætter sig det, ved Samtykke fra Biskoppen eller Ministeriet, og jeg kan ikke se rettere, end at Biskoppen og Ministeriet i det Til- fælde træde i den anden Sognepræsts Sted og altsaa kunne give Tilladelse til, at ogsaa Lægmand tale, saa Sognepræsten staar, naar man endelig vil ham en Smule til Livs, ikke saa forkrævelig grundmuret i det. Dette er ikke en særlig geistlig Udtalelse fra min Side, men kun en ganske almindelig Udtalelse. Jeg skal dernæst tillade mig at bemærke i Anledning af nogle Ord, den meget ærede Minister lod falde, at det ganske vist er mere af formel Natur, naar der tales om Ret til at holde Katekisationer i Sognekirken, men dog ikke slet saa formelt, som, i alt Fald saa vidt jeg hørte det, den ærede Minister ud- talte. Den ærede Minister udtalte, at Kate- kisationer kun holdtes ved Bispesvisitatser. Det er en Misforstaaelse. Der er vist ikke saa faa Steder — det bliver ganske vist færre og færre Steder, men der er vel dog endnu ikke saa faa, navnlig naar Præsten har een Kirke — hvor der visse Tider af Aaret, f. Eks. i Fæstetiden, afholdes Katekisationer i Kirken. Jeg har i Princippet — og det vil jeg slutte med at udtale — aldeles intet imod, at Kir- kerne aabnes mere end nu, og jeg kan i visse Punkter gaa sammen med den ærede For- slagsstiller i, hvad han har ønsket gennem det forelagte Lovforslag. Jeg er noget be- tænkkelig ved, hvad der er udtalt i § 2, at